

Dîroka Veşartî ya Ayeta Çil - Hejmar Heftdeh

Uhuru wa Pili — Sehemu ya Nne

Jeff Pippenger

2026-06-25

627, 632 ene 637

“Ufunguo” unaofungua shimo lisilo na mwisho ni vita vya Ninawi, vilivyotimizwa katika mwaka 627, miaka mitano kabla ya Mohammed kufa mwaka 632. Miaka mitano baadaye, katika mwaka 637, majeshi ya Waislamu yaliteka mji mkuu wa Uajemi, mojawapo ya dola kuu mbili zilizoshiriki katika vita vya Ninawi. Tukio hili lilibadili kwa namna ya kushangaza uwiano wa nguvu katika Mashariki ya Kati. Vita vya Ninawi mwaka 627 vilidhoofisha nguvu za Dola ya Uajemi, na miaka kumi baadaye Dola ya Uajemi ikaisha.

Kudhalilishwa—782

Mohammedi alipokufa mwaka 632, miaka mia moja na hamsini baadaye, katika Kampeni ya Abbasid ya mwaka 782, jeshi la Abbasid (yaripotiwa kuwa na askari wapatao 95,000) lilianzisha uvamizi mkubwa katika eneo la Bizanti huko Asia Ndogo (Uturuki ya kisasa). Walisonga mbele hadi kufika Chrysopolis, moja kwa moja ng’ambo ya Mlango wa Bosphorus kutoka Konstantinopoli—wakikaribia sana mji mkuu wa Bizanti. Wabizanti, chini ya Malkia Irene, walipata kushindwa kukubwa. Kwa sababu hiyo, Wabizanti walilazimika kutia sahihi mapatano ya kusitisha vita ya miaka mitatu yenye fedheha, wakikubali kulipa kodi kubwa ya kila mwaka (takriban dinari za dhahabu 70,000–90,000) na kukabidhi mavazi ya hariri pamoja na mateka. Kampeni hii ilikuwa mojawapo ya mashambulio makubwa zaidi na yenye mafanikio zaidi ya Waabbasid katika nchi za Bizanti wakati wa karne ya 8. Ilidhihirisha nguvu iliyokuwa ikiongezeka ya Ukhaliifa wa Abbasid na kuendelea kudhoofika kwa Dola ya Bizanti.

Tano zya miezi

Mu Kitabu ky’Ibyahishuwe umutwe wa cyenda, “amezi atanu” ahwanye n’imyaka ijana na mirongo itanu avugwa incuro ebyiri: rimwe ku murongo wa gatanu, kandi nanone ku murongo wa cumi.

Na wakahewa kupwako ya kuvakoma, ila ya kuvatesa kwa miezi mitano; na mateso yao yalikuwa kama maumivu ya nge, anapomdunga mtu. Na katika siku hizo watu watatafuta mauti, wala hawataiona; nao watatamani kufa, na mauti itawakimbia. Na maumbo ya hao nzige yalikuwa kama farasi walioandaliwa kwa vita; na juu ya vichwa vyao kulikuwa kana kwamba taji zifanazo na dhahabu, na nyuso zao zilikuwa kama nyuso za wanadamu. Nao walikuwa na nywele kama nywele za wanawake, na meno yao yalikuwa kama meno ya simba. Nao walikuwa na dirii, kana kwamba dirii za chuma; na sauti ya mabawa yao ilikuwa kama sauti ya magari ya farasi wengi wakipiga mbio kwenda vitani. Nao walikuwa na mikia mfano wa nge, na katika mikia yao mlikuwa na miiba; na uwezo wao ulikuwa wa kuwadhuru

wanadamu kwa miezi mitano. Ufunuo 9:5–10.

Ufumuunu wa tano wa Ufuhuo tisa una vipindi viwili tofauti vya kinabii vya miaka mia moja na hamsini. Cha kwanza ni tangu kifo cha Mohammed mwaka 632 hadi kufedheheshwa kwa Malkia Irene wa Roma ya Mashariki mwaka 782. Sura ya tisa inatambulisha kuinuka kwa Uislamu kwa namna ya kina sana. Tangu kuunganishwa kwa makabila mwaka 606, hadi vita vya Nineveh mwaka 627, hadi kifo cha Mohammed mwaka 632, kisha hadi kushindwa kwa Uajemi mwaka 637, kuinuka na kuanguka kwa Uislamu kunafuatiliwa kwa uangalifu katika Neno la Mungu la kinabii. Uislamu wa Uarabuni ndio nguvu katika unabii wa kwanza wa miaka mia moja na hamsini wa mateso. Kuunganishwa kwa makabila na Mohammed mwaka 606; kisha vita vya “ufunguo” vya Nineveh mwaka 627, vikifuatiwa na utabiri wa Mohammed wa kutoweka kwa Uajemi na Roma yapata mwaka 628, kisha hadi kifo chake mwaka 632. Tarehe hizi zinawakilisha mfuatano maalumu wa matukio katika mnyororo wa Uislamu.

Moaneza mia na makumi tano baada ya Mohammed kufa mwaka wa 632, kitovu cha nguvu cha Uislamu kilihamia kutoka Arabia kwenda Uturuki, ulipourudisha Roma ya Mashariki nyuma hadi Konstantinopoli. Ole wa kwanza uliwakilisha Uislamu wa Arabia, na ole wa pili uliwakilisha Uislamu wa Uturuki. Ndani ya ole wa kwanza, unabii wote wawili wa nyakati wa miaka mia moja na makumi tano hutambulisha tofauti kati ya Uislamu wa Arabia na Uislamu wa Uturuki, kama vile inavyowakilishwa katika tofauti ya ukweli huohuo kati ya ole wa kwanza na wa pili.

ඉදිරි ඈර්ථම අවුරුදු එක්සිය පනහ ආරම්භ වූයේ පර්සියාවේ පනනයෙන් ය, සහ එය අවසන් වූයේ රෝමය කොන්ස්තන්තිනෝපලයේ ඈරාකාරයන් අභියන්තරයේ සිරවී සිටීමෙන් ය. දවෙන අවුරුදු එක්සිය පනහක කාලය ආරම්භ වූයේ ඔස්මාන්ගේ (Ottoman ලසෙද හඳුන්වනු ලැබේ) නිකොමීදියාවේ ජයග්රහණයෙන් ය. නිකොමීදියාවේ ඔටෝමාන් ජයග්රහණය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ නිකොමීදියාවේ වටලෑම (වර්තමාන තුර්කියේ Izmit) ය; එය 1333 සිට 1337 දක්වා සිදු වූයේ, ඔටෝමාන් බෙයිලික්හි ආරම්භකයා වූ ඔස්මාන් පළමුවැනියාගේ පුත් සුල්තාන් ඔර්භාන් ගාසි විසින් බයිසන්තියානු වැදගත් නගරයක් වූ නිකොමීදියාව වටලා තැබූ අවස්ථාවේදී ය. නගරය වසර කිහිපයක් තිස්සේ තවදුරටත් තැන්පත්ව සිටියේ ය, නමුත් අවසානයේ 1337 දී බඩගිනි සහ සැපයුම් හිඟය නිසා එය යටත් විය. බයිසන්තියානු ආරක්ෂක සමේතාවට කොන්ස්තන්තිනෝපලය වනෙ පිටත්ව යාමට අවසර දෙන ලදී. නිකොමීදියාව ආසියා සුළභුමියේ (Anatolia) බයිසන්තියානුන්ගේ අවසාන ඈර්ධාන බලකොටු අතරින් එකක් විය. එහි පනනය ඈරායෝගිකව බස්නාහිර අනාටෝලියාවේ වැඩි කොටසක බයිසන්තියානු පාලනය අවසන් කළේ ය. මෙම ජයග්රහණය ඔටෝමාන්වරුන්ට බිහිනියාවේ තම බලය ස්ථිර කරගෙන බොස්පෝරස් සමුද්රසන්ධිය දසෙට තවදුරටත් වියාජිත වීමට ඉඩ සලසා දුන්නේ ය. මෙය අවසානයේ කොන්ස්තන්තිනෝපලයේ ඔටෝමාන් අල්ලාගැනීම කරා ගෙන ගිය ඈර්ධාන පියවරක් විය (එය ශතවර්ෂයකට වඩා පසු 1453 දී සිදුවිය). මෙම වටලෑම බොහෝ විට ක්‍රිඩා ඔටෝමාන් බෙයිලික් එකක් උදය වමේත් පැවති ඈරාදෝගිය බලයක් බවට පරිවර්තනය කළ මුල් කාලීන ඈර්ධාන ජයග්රහණයන්ගෙන් එකක් ලසෙ සලකනු ලැබේ.

نویتن اپ

[illegible]

Na mnyama yule niliyemwona alikuwa mfano wa chui, na miguu yake ilikuwa kama miguu ya dubu, na kinywa chake kama kinywa cha simba; naye yule joka akampa nguvu zake, na kiti chake cha enzi, na mamlaka makuu.

ការកើនឡើង និងការធ្លាក់ចុះដ៏ចម្បង

Embeza rya gatano n'erya gatandatu ryo mu Ibyahishuwe igice cya cyenda ritanga ibisobanuro birambuye by'uguhanka kwa Roma y'iburasirazuba, kandi nanone rikandika izamuka n'ihanuka rya Isilamu. Guhishurirwa kutumenyesha ko tugomba kwiga "izamuka n'ihanuka" by'ubwami mu bitabo bya Daniyeli n'Ibyahishuwe. Ubwo bwami bufite buri kimwe ibimuranga byabwo byihariye bijyana n'"izamuka n'ihanuka" byabwo byihariye. Ukuwa kwa Yuda kwazanywe n'ibitero bitatu byagabwe kuri Yerusalemu. Abaheburayo bajyanywe i Babuloni kandi bazagaruka hashingiwe ku mateka atatu, ayo na yo yari gutangiza ya myaka 2,300 yaganishije ku bamarayika batatu binjira mu mateka kuva mu 1798 kugeza mu 1844. Babuloni yaguye mu ijoro rimwe. Roma yarasenyutse, kandi muri uko guseniyuka kwayo hagaragajwemo imimerere ibiri ya Roma hashingiwe ku rwego rwa Roma y'iburengerazuba cyangwa Roma y'iburasirazuba. Izamuka n'ihanuka by'ubwami bw'Abatolemeyi n'ubwami bw'Abaselusidi mu gice cya mbere cya gatatu cya Daniyeli 11 bishushanya izamuka n'ihanuka bya Roma ya gipapa. Ubu buhamya ni umwanzuro gusa w'inkuru ya Alekiseri n'iseswa ry'Ubugiriki. Mu buryo butandukanye na Roma, Ubugiriki bwacitsemo ibice bine byaje kurangira bihindutse bibiri. Roma yacitsemo iburasirazuba n'iburengerazuba, hanyuma nyuma yaho Roma y'iburengerazuba icikamo bitatu mu buryo bw'ubuhanzu, bigahagararira ubutegetsi bwa Roma bw'impande eshatu. Ku byerekeye Roma y'iburasirazuba, Konsitantino yagabanije ubwami bwe abuhaye abahungu be batatu. Biragaragara ko Roma y'iburengerazuba na Roma y'iburasirazuba ari imirongo ibangikanye ihagarariye itorero ry'Abaroma na leta y'Abaroma. Muri uko kugabanywamo kabiri harimo n'ukundi kugabanywamo gatatu. Ubugiriki bwari bine bihinduka bibiri, Babuloni yari ijoro rimwe, Yuda yari ibitero bitatu. Kuri Isilamu, "izamuka" ryabo rigaragazwa nk'"kurekurwa," naho "ihanuka" ryabo rikaba "gukumirwa."

Biçûna wan bi Mohammed dest pê kir û di 11ê Tebaxa 1840-an de hatin girtin. Hatibûn berdan û di cih de di 9/11 de dîsa hatin girtin. Nêzîkî vê demê di 7ê Cotmeha 2023-an de hatin berdan û ji wê demê ve li Gazayê hatin girtin. Îslam dê dîsa were berdan da ku sazkirina wêneyê heywanê nîşan bide. Rêza dîroka pêxemberî ya Îslamê ku di beşên neh heta yanzdehan de di pirtûka Eyankirinê de tê nîşandan, dîroka pêxemberî ya Îslamê ya waye sêyem nas dike. 'Dîroka pêxemberî ya Îslamê ya waye sêyem' her weha bi milyaketê heftemîn û jî bi milyaketê sêyemîn tê nîşandan. Milyaketê sêyemîn di 22ê Cotmeha 1844-an de gihîşt, dema ku milyaketê heftemîn dest bi dengdanê kir. Milyaketê sêyemîn û waye sêyem di 9/11 de ketin nav dîroka pêxemberî. Ji 9/11 heta yasa Yekşemê, dîroka pêxemberî ya wayên yekem û duyem hatiye û hîn jî tê dubarekirin.

واى جەن کئىل و ۆخو هت سار ى کەه ى موئى شەب، سراف و امۆر، مەكەز ئە وودره، او هەن ى گەنە ج ى "لىل کسەد" ى نووڕ هەب رتەى زۆرى پ ى وارسوون ى هەگى د ى کەه ى چەراپ رەهەل او هەن. تەكەد تەسەو ى پ مومەل س ى ى هەب. تەكەد تەلەه ژۆر و اوای ژۆر ى امۆر وودره ووتە مەكش ى پ ى نوو چوانەل ى نەدەن اسان.

Հերովդեսը վիշապի խորհրդանիշն է. նա ներկայացնում էր Հռոմը: Աշխարհի վերջում վիշապը Միավորված ազգերի կազմակերպությունն է: Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ վեցերորդ թագավորությունն ընկնում է, յոթերորդը սկսվում է, սակայն նրանք իրենց թագավորությունը տալիս են ութերորդ թագավորությանը՝ իրենց իսկ ծննդյան խնջույքի ժամանակ: Յոթերորդ թագավորությունը նոր է ծնվել, և անմիջապես համաձայնում է իր թագավորությունը մեկ ժամով տալ Բաբելոնի պոռնիկին, ինչպես նախապատկերված է

նրանով, որ Հերովդեսը Սալոմեին խոստացավ մինչև իր թագավորության կեսը:

Apo penepene motutuluka United States, United Nations ikavumbuka nu ulunge wa batatu ukafikilizigwa. Herode ye nzoka, na Herodia ye upapa, ndipo United States ni Salome. Herode wakaŵa mu mgwirizano wa nthengwa wakubuda pa dango, pakuti wakaŵa wakutorana na muwoli wa mubali wake, ndipo pa msinkhu wa uchimi wakaŵa mu ubale wa kugonana wa pa ndopa na Salome, pakuti nkhwakuwonekerathu kuti wakaŵa kumulakalaka apo wakavina. Nzoka yili na ubale na amama kweniso na mwana mwanakazi. Ichi ntchakuzirwa kuwona para mukusimikizga kuti Roma ya kumanjiliro gha dazi na ya kumafumiro gha dazi zikuyimira mwakuyana luso la mpingo na luso la boma. Roma, ufumu wa nambara yachinayi wa uchimi wa Baibolo, yikaŵika upapa pa chitengo cha ufumu mwa uchimi, ndipo pakuchita nthena yikayimira United States iyo yizamuwuskaso upapa pa chitengo cha ufumu.

330년부터 476년까지의 서방 로마의 점진적인 몰락은 1798년부터 일요일 법령에 이르기까지의 미국의 점진적인 몰락을 나타낸다. “330년”과 “1798년”은 모두 다니엘서에서 “정한 때” 혹은 “마지막 때”라 불리는 예언적 이정표들이다. 330년은 서방 로마와 동방 로마의 시작을 표시한다. 두 체제의 종말은 모두 로마의 지도자가 굴욕을 당하는 것으로 나타나며, 이는 시작에서 콘스탄티누스가 로마 도시를 굴욕스럽게 한 것과 같다. 476년은 한 예언적 기간의 끝이었는데, 그 기간은 로마의 명망 높은 정치 구조가 세 단계에 걸쳐 붕괴되는 방식을 표시한다. 그 기간은 330년에 그 도시가 배척당함으로 시작되었고, 이어 그들의 전체 정치 구조, 곧 고대 로마의 주된 자랑거리였던 그들의 영광스러운 공화정이 굴욕을 당하며 해체되었고, 마침내 476년에 이르렀는데, 그때 이후로는 실제 로마 혈통에서 난 자가 로마를 다스리는 통치자가 결코 다시는 없게 되었다. 330년에 시작하는 로마의 두 계보와, 그 두 계보가 제시되는 그 구절은 또한 다섯 달의 두 예언적 계보를 포함한다. 서방 로마의 계보는 점진적인 굴욕으로 시작하여 점진적인 굴욕으로 끝난다. 동방 로마의 계보도 점진적인 굴욕으로 시작하여 1449년에 점진적인 굴욕으로 끝나는데, 그때 마지막 콘스탄티누스가 통치할 허락을 구하였다.

Ngwedi umenya gu myanya itanu y’amezi gituma ubuhanuzi buva ku Isilamu y’Abarabu bukarangira, kandi bugatangira ku Isilamu y’Abaturukiya mu wa 782. Kuri iyo tariki Umwamikazi Irene asuzugurwa, bihuje n’isuzugurwa rya Constantine uwa nyuma ku iherezo ry’ubuhanuzi bwa kabiri bw’amezi atanu. Ubuhanuzi bubiri bw’amezi atanu buri mu nkuru imwe y’imirongo cumi n’itanu. Bumwe bugaragaza amateka y’Isilamu y’Abarabu, ubundi bukagaragaza Isilamu y’Abaturukiya. Bwombi busozwa n’isuzugurwa rya Roma y’iburasirazuba. Isozwa rya bumwe muri ubwo buhanuzi ryasohoye umugore asuzuguwe, iry’ubundi risohorwa n’umugabo. Umurongo ku murongo, bugaragaza isuzugurwa ry’itorero n’iry’igihugu cya Roma y’iburasirazuba. Ibyo bisuzuguriro byombi bizanwa n’Isilamu y’akaga ka mbere. Isuzugurwa rya Constantine uwa nyuma mu wa 1449 ritangiza igihe cy’imyaka ine kirangirira mu wa 1453, igihe inkuta za Constantinople zasenyukaga. Umwaka wa 1449 ugaragaza isuzugurwa, naho mu wa 1453 inkuta ziragwa kandi ubwami burarangira.

Kufa kwa Mohammed

مداد، مال سبک کلمه، هاشم داپ، دمحم، دب، دیش گیم، امتحان ایب، دوی واه زا ار، یتردق، مناشن، دهار، مس ره، مک، ح، اتفم
ار ری گورد، فسط و د ره، ناوت، مک، دوب، تردق و د، نایم، یدربن، رگن، ایامن، ۶۲۷ لاس رد، اونین، درب، دش.

۱۱/۹ رد دیلک نی ا. دزی خرب تردق مېت عرسېب هک تخاس رداق ار مالسا ناسېدب و تخاس هدوسرف
۱۱/۹ رد اونین درب. دش رام نآ زا سپ یکدن دن چره، دی درگ زاغ مالسا شزیخ و دش هدی نادرگ
دورف دنمورین هت شرف هک هاگنآ، دی درگ زاغ اچنآ رد مالسا شزیخ اریز؛ دش رارکت نی دامن یاهن و گېب
طوقس نامسآ زا، تساروآ مایپ شیان عم هک زین مراتس نآ و، دزاس نشور شزیخ لال ج مېت ار نی مز ات دم
مېن شکی. نوناق هک یم اگنه، دوش یم رارکت نی دامن یاهن و گېب زین نایاپ رد نی چمه اونین درب. درک
هدی شوپ و مری ت ار دی شروخ مالسا نی دود اریز، ددرگی م زاغآ یکی رات راصخا مود فرود و دسر یم ارف
دزاس یم.

ଉଢ଼ିତ଼

Kifwani kya Siku ya Jumapili kinaonyeshwa kwa mfano wakati ujumbe wa kilio cha usiku wa manane ulipowasili kwenye mkutano wa kambi wa Exeter. Ndipo mienendo ya mwisho ya kusimamishwa kwa sanamu ya mnyama huanza. Uundwaji, yaani kusimamishwa kwa sanamu, ulianza tarehe 9/11, lakini kwenye mwisho wa kipindi hicho, kipindi cha kutangazwa kwa kilio cha usiku wa manane pia ni fraktali ya kipindi kizima cha uundwaji wa sanamu kilichoanza tarehe 9/11. Mwanzo huiwakilisha mwisho. Ole wa kwanza hufananisha ole wa tatu, kama vile malaika wa kwanza humfananisha malaika wa tatu. Vita vya Ninawi kwenye mwisho wa wakati wa kutiwa muhuri vinatambulisha vita vya Ninawi kwenye mwanzo. Vita vya Ninawi kwenye sheria ya Jumapili ni mwisho wa wakati wa kutiwa muhuri ulioanza tarehe 9/11, lakini pia ni mwisho wa kipindi cha kutangazwa kwa kilio cha usiku wa manane. Kwa hiyo, vita vya Ninawi vinaonyeshwa kwa mfano kwenye mwanzo wa utangazaji wa kilio cha usiku wa manane, jambo linalotambulisha hatua za mwisho katika uundwaji wa sanamu ya mnyama nchini Marekani; na kwenye sheria ya Jumapili mwanzo wa uundwaji wa sanamu ya mnyama katika ulimwengu huanza. Ninawi ndio ufunguo unaoyapatanisha mistari mbalimbali inayopata utimilifu wake mkamilifu katika historia iliyofichika ya aya ya arobaini.

Tukukula kwenda mbele zaidi katika makala inayofuata.